

Beleidsregels opvang ontheemden Oekraïne gemeente Westerkwartier

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier,

gelet op:

artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht,

de Tijdelijke wet opvang ontheemden Oekraïne,

de Regeling opvang ontheemden Oekraïne,

overwegende dat het gewenst is om beleidsregels vast te stellen over de toepassing en uitleg van de voornoemde regelgeving.

Besluit

vast te stellen de Beleidsregels opvang ontheemden Oekraïne gemeente Westerkwartier

HOOFDSTUK 1. ALGEMEEN

Artikel 1. Begripsbepalingen

1. Alle begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt en die niet nader worden omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Wet tijdelijke opvang ontheemden Oekraïne en de Regeling opvang ontheemden Oekraïne.
2. In deze beleidsregels wordt verstaan onder:
 - a. wet: Wet tijdelijke opvang ontheemden Oekraïne;
 - b. regeling: Regeling opvang ontheemden Oekraïne;
 - c. college: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier;
 - d. leefgeld: de financiële toelage zoals bedoeld in artikel 6 lid 1 onderdeel b van de regeling;
 - e. eigen bijdrage: een vergoeding in de kosten van de gemeentelijke opvang;
 - f. gezinsleden: de in artikel 1 onder f van de regeling genoemde gezinsleden en daarnaast twee meerderjarige ontheemden die niet gehuwd zijn maar een langdurige relatie hebben en samenwonen in één kamer als waren zij gehuwd;
 - g. Gemeentelijke Opvang Oekraïners (GOO): een gemeentelijke locatie waar ontheemden verblijven;
 - h. Particuliere Opvang Oekraïners (POO): een particuliere locatie waar ontheemden verblijven, anders dan een woning van de ontheemde of van een gezinslid van de ontheemde.

HOOFDSTUK 2. LEEFGELD

Artikel 2. Doelgroep en voorwaarden leefgeld

1. Het leefgeld is bedoeld voor ontheemden uit Oekraïne waarop de richtlijn 2001/55/EG van toepassing is en die geen of onvoldoende inkomsten uit arbeid, uit een loondervingsuitkering (uitkering berekend op basis van dagloon van door een werknemer genoten inkomen) of toeslag op grond van de Toeslagenwet ontvangen.
2. De ontheemde moet zich bevinden in een GOO of POO die gelegen is in de gemeente Westerkwartier.
3. De ontheemde moet zijn ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente en in het bezit zijn van een Burgerservicenummer (BSN), evenals een verblijfsbewijs RTB (sticker of O-document).
4. Er bestaat geen recht op leefgeld voor de ontheemde:
 - a. die verblijft in een door hemzelf gehuurde of gekochte woning;
 - b. die tevens de Nederlands nationaliteit bezit;
 - c. van wie rechtens de vrijheid is ontnomen;
 - d. van wie tijdelijke bescherming wordt geweigerd vanwege het bepaalde in artikel 28 van de richtlijn.

Artikel 3. Aanvraag

1. Het college verstrekt op aanvraag van de ontheemde leefgeld aan de ontheemde en zijn gezinsleden.
2. De aanvraag wordt met het daartoe bestemde formulier ingediend.
3. Het leefgeld wordt verstrekt met ingang van:
 - a. de dag van de datum van inschrijving in de BRP of, wanneer dit eerder is, de eerste dag van het verblijf in de GOO ;
 - b. de eerste van de maand volgend op de maand van aanvraag in het geval de belanghebbende afkomstig is uit een andere gemeente binnen Nederland en daar leefgeld ontving;
 - c. de eerste van de maand volgend op de laatste dag waarop door de belanghebbende voldoende (d.w.z. meer dan het recht op leefgeld) inkomsten uit arbeid of uitkering of toeslag zijn ontvangen. Na verlies van werk ontstaat mogelijk nieuw recht op leefgeld waarvoor een nieuwe aanvraag kan worden gedaan.
 - d. de eerste van de maand volgend op de maand waarin een minderjarig kind in een gezin de leeftijd van 18 jaar bereikt en waarvoor een aanvraag wordt gedaan.

Artikel 4. Hoogte leefgeld

1. De hoogte van het leefgeld wordt bepaald conform de regeling.
2. Het leefgeld wordt verstrekt per volledige maand, behoudens in de maand van eerste toekenning van leefgeld, waarbij het leefgeld naar rato van het aantal dagen in de maand waarop de ontheemde aan de voorwaarden voor leefgeld voldoet wordt verstrekt.

Artikel 5. Uitbetaling

Het college keert het leefgeld uit via een Nederlandse betaalrekening die op naam staat van de aanvrager.

Artikel 6. Intrekken leefgeld

1. Het college trekt het leefgeld in, in zijn geheel voor alle gezinsleden indien de inkomsten uit arbeid of loondervingsuitkeringen of toeslagen op grond van de Toeslagenwet, bij elkaar opgeteld, hoger of gelijk zijn dan de hoogte van het leefgeld dat aan het gezin zou worden uitgekeerd.
2. De verstrekking van het leefgeld wordt verder ingetrokken indien de ontheemde
 - a. geen gebruik meer maakt van opvang, omdat opvang (of onderdak) elders is voorzien;
 - b. de opvang definitief verlaat of langer dan 28 dagen per kalenderjaar niet in de opvang is verschenen zonder het college hiervan op de hoogte te stellen;
 - c. gedurende twee weken niet heeft voldaan aan verzoeken van of namens het college om informatie te verstrekken over zijn inkomsten en gezinssamenstelling;
 - d. inkomsten verzwegen heeft en daardoor ten onrechte van de verstrekkingen gebruik heeft gemaakt;
 - e. ernstig inbreuk maakt op de verplichtingen, genoemd in artikel 6, derde lid van de regeling;
 - f. een ernstige vorm van geweld pleegt jegens medebewoners die in dezelfde opvangvoorziening verblijven, aan personen die werkzaam zijn in de voorziening, of aan anderen.
3. Indien de in het eerste lid bedoelde ontheemde meerderjarig is en deel uitmaakt van een gezin, dan eindigt de verstrekking van het leefgeld van het gehele gezin.
4. Indien de in het eerste lid bedoelde ontheemde minderjarig is, dan eindigt uitsluitend de verstrekking van het leefgeld van die minderjarige.
5. Indien één persoon vertrekt of enkele personen van het gezin vertrekken of langer dan 28 dagen niet in de opvangvoorziening is/zijn verschenen, wordt de hoogte van het leefgeld aangepast naar de situatie van het gezin dat nog wel in de opvangvoorziening verblijft.
6. De beëindiging gaat in vanaf de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin van één of meer van de bovengenoemde omstandigheden is gebleken.

Artikel 7. Inlichtingenplicht

1. De ontheemde is verplicht om onverwijld uit eigen beweging dan wel uiterlijk binnen twee weken nadat het college daarom heeft verzocht mededeling te doen over inkomen, gezinssamenstelling en huisvestingssituatie voor zover deze van belang zijn voor het bepalen van het recht op leefgeld en het vaststellen van de eigen bijdrage zoals bedoeld in de regeling.
2. Onder inkomsten als bedoeld in het eerste lid wordt in ieder geval verstaan:
 - a. Inkomsten uit arbeid, waaronder begrepen inkomsten uit loondienst, eigen onderneming, of als zelfstandige zonder personeel (zzp), in binnen- of buitenland.
 - b. Inkomsten uit een loondervingsuitkering zoals beschreven in de regeling en toeslag op grond van de Toeslagenwet.

HOOFDSTUK 3. Terug- en invordering en verrekenen

Artikel 8. Terugvordering leefgeld

1. Het college vordert teveel of ten onrechte verstrekt leefgeld van de ontheemde terug.
2. Indien leefgeld is verstrekt aan een gezin, dan vordert het college het aan het gezin teveel of ten onrechte verstrekt leefgeld terug van de meerderjarige ontheemde en/of diens meerderjarige gezins-lid.
3. Het college vordert niet meer terug dan dat er verstrekt is.
4. Er kan worden afgezien van terugvordering wanneer:
 - a. er sprake is van dringende redenen: als (volledige of gedeeltelijke) terugvordering voor de ontheemde gelet op bijzondere omstandigheden in het individuele geval leidt tot onaanvaardbare gevolgen op financieel en sociaal-maatschappelijk gebied.
 - b. terugvorderingen, die niet het gevolg zijn van het schenden van de inlichtingenplicht, die op het moment van nemen van het terugvorderingsbesluit lager zijn dan € 150,00.

Artikel 9. Verrekenen leefgeld

Het college maakt waar mogelijk en overeenkomstig artikel 6:127 van het Burgerlijk Wetboek gebruik van bevoegdheden tot verrekening. Een schuldenaar heeft de bevoegdheid tot verrekening, wanneer hij een prestatie te vorderen heeft die beantwoordt aan zijn schuld jegens dezelfde weder-partij en hij bevoegd is zowel tot betaling van de schuld als tot het afdwingen van de betaling van de vordering. Vorderingen over en weer van leefgeld en eigen bijdragen kunnen hierbij verrekend worden en gaan daarmee tot hun gemeenschappelijk beloop teniet.

Waar nodig vindt verrekening plaats met inachtneming van de beslagvrije voet als bedoeld in artikel 475b en verder van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Artikel 10. Invordering leefgeld

1. Het college start de invordering gelijktijdig met de afgifte van het besluit tot terugvordering en hanteert daarbij de in artikel 4:87 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) genoemde betalings-termijn van zes weken.
2. Het gelijktijdig met het terugvorderingsbesluit afgegeven invorderingsbesluit omvat daarbij het volgende:
 - a. de hoogte van (het saldo van) de vordering;
 - b. de betalingsverplichting om de vordering in zijn geheel te voldoen;
 - c. de datum, waarop de betalingsverplichting in gaat;
 - d. de mogelijkheid voor de ontheemde om binnen 6 weken na verzenddatum van de beschikking als bedoeld in artikel 4:87 Awb een betalingsregeling te treffen.
 - e. de rechtsgevolgen bij niet-nakoming van de betalingsverplichting als beschreven in afdeling 4.4.2 Awb (over verzuim) en afdeling 4.4.4 Awb (over aanmaning en invordering bij dwangbevel);
3. Bij intrekking van het leefgeld worden alle terugvorderingen, zoveel mogelijk, ineens opgeëist
4. Op verzoek van de ontheemde kan een betalingsregeling worden getroffen waarin de vordering wordt afgelost in maximaal 36 maandelijkse termijnen.

Artikel 11. Niet of niet meer voldoen aan de betalingsverplichting

1. Indien de ontheemde niet bereid is tot het treffen van een betalingsregeling of een eerder opgelegde betalingsverplichting niet meer nakomt, kan het college de ontheemde dagvaarden voor de bevoegde rechtbank teneinde een executoriale titel te verkrijgen.
2. Nadat een executoriale titel is verkregen, kan het college besluiten om tot dwanginvordering over te gaan, door de vordering in handen van een (gerechts)deurwaarder te stellen.

HOOFDSTUK 4. EIGEN BIJDRAGE

Artikel 12. Opleggen eigen bijdrage

1. Met ingang van 1 oktober 2025 zijn ontheemden die verblijven in de GOO binnen de gemeente Westerkwartier een eigen bijdrage verschuldigd voor exploitatiekosten, zoals bedoeld in artikel 8 van de regeling.
2. De verplichting tot het betalen van de eigen bijdrage geldt voor:
 - a. Meerderjarige ontheemden met inkomsten uit arbeid, waaronder begrepen inkomsten uit loondienst, eigen onderneming, of als zelfstandige zonder personeel (zzp), in binnen- of buitenland;

- b. Meerderjarige ontheemden die een loondervingsuitkering zoals beschreven in de regeling of toeslag op grond van de Toeslagenwet ontvangen;
 - c. Meerderjarige ontheemden die de afgelopen maand gehuwd waren, een geregistreerd partnerschap hadden of twee meerderjarige ontheemden die niet gehuwd zijn maar een lang-durige relatie hebben en samenwonen in een kamer als waren zij gehuwd. Volwassen kinderen van ontheemden worden gezien als een apart individu of gezin en vallen dus niet onder de definitie van gezinslid;
 - d. Volwassen ontheemden die gedurende twee weken niet hebben voldaan aan verzoeken van het college om informatie te verstrekken over inkomsten en gezinssamenstelling.
3. In afwijking van het tweede lid onderdeel a en b, wordt geen eigen bijdrage opgelegd indien het netto inkomen van de meerderjarige belanghebbende en diens meerderjarig gezinslid tezamen minder is dan het drempelbedrag. Het drempelbedrag is de optelsom van de norm van leefgeld en de eigen bijdrage x 115%. Hiermee wordt onevenredig nadeel voorkomen en blijft werken lonen.
 4. Minderjarige gezinsleden, met of zonder eigen inkomsten, zijn geen eigen bijdrage verschuldigd.
 5. De verplichting tot het betalen van de eigen bijdrage wordt door middel van een beschikking opgelegd aan de meerderjarige ontheemde en, indien van toepassing, diens meerderjarige gezinslid.

Artikel 13. Hoogte eigen bijdrage

De hoogte van de eigen bijdrage als bedoeld in artikel 11 volgt uit artikel 8, lid 2, van de regeling.

Artikel 14. Innen van de eigen bijdrage

1. Iedere meerderjarige ontheemde heeft een inlichtingenplicht, zoals genoemd in artikel 7. Indien van toepassing doet men opgave van inkomen uit arbeid en levert bewijsstukken aan. Indien er sprake is van een inkomen dat iedere maand vergelijkbaar is, dan levert de meerderjarige ontheemde dit eenmalig in.
2. De eigen bijdrage wordt maandelijks met ingang van de eerste van de maand over de voorgaande kalendermaand voldaan.

Artikel 15. Niet of niet meer voldoen van de eigen bijdrage

Indien de ontheemde niet bereid is tot het treffen van een betalingsregeling of een eerder opgelegde betalingsverplichting niet meer nakomt, kan het college de verdere inning- en incassoprocedure volgen zoals bedoeld in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

Artikel 16. Hardheidsclausule

Het college kan in bijzondere gevallen ten gunste van de ontheemde afwijken van deze beleidsregels, als toepassing hiervan leidt tot onredelijke gevolgen.

Artikel 17. Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels opvang ontheemden Oekraïne gemeente Westerkwartier.

Artikel 18. Inwerkingtreding

1. Deze beleidsregels treden in werking op de eerste dag na de bekendmaking ervan.
2. Deze beleidsregels werken terug tot en met maart 2022 (ingang RooO).

[Artikel 18 lid 2 bevat een kennelijke verschrijving. Hier wordt bedoeld: Deze beleidsregels werken terug tot en met 1 april 2022 (ingang RooO).]

Aldus besloten in de vergadering van burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier,

d.d. 3 maart 2026

A. van der Tuuk, burgemeester

R. Kleijnen, secretaris